

Samostalne narodne stranke, koje su nepune tri godine izlazile u Zagrebu (1864. - 1866.), veliku potporu u pokušajima osnivanja Medicinskoga fakulteta u Zagrebu i drugih zdravstvenih ustanova koje je podržavao i ban Josip Šokčević.²⁶

Osobito veliku financijsku svotu u iznosu od pet tisuća forinti Metel Ožegović položio je i za utemeljenje Jugoslavenske akademije u Zagrebu inicirane od strane biskupa Strossmayera. Spomenuti, visoki financijski dar koji je Metel Ožegović donirao za osnivanje Akademije liberalno orijentirane stranačke novine *Obzor* nikada nisu mogle zaboraviti. Sa zahvalnošću su ga isticali i u nekrologu objavljenom povodom njegove smrti (1890.).²⁷ Iz rečenog vidljivo je da se Metel Ožegović nije slagao s politikom dualizma, osobito ne sa sklapanjem Hrvatsko-ugarske nagodbe (1868.) prepoznavši u njoj brojne nedorečenosti, osobito u pogledu teritorijalne cjelovitosti zemlje i samostalnosti hrvatskih financija. Spomenute nedorečenosti nisu uklonjene ni nakon njezine neuspjele revizije (1873.). Svoje neslaganje s politikom dualizma jasno je dao do znanja u bečkim novinama *Vaterland* 1868. godine i u anonimno objavljenom brošuri u Beču pod naslovom *Stari savez i nova nagodba Hrvatske s Ugarskom - od jednog Hrvata*.²⁸ Uskoro se Metel Ožegović sasvim povukao iz politike, postao mecenom hrvatskih studenata u Beču, ali i hrvatskih kulturno-prosvjetnih i gospodarskih ustanova u zemlji.

Ipak, zbog svoga nesebičnoga zalaganja za opće dobro naroda Metel Ožegović uživao je u hrvatskome narodu veliki ugled. O tome svjedoči i činjenica da su Metela Ožegovića zbog njegova nesebičnoga javnoga djelovanja gotovo svi veći gradovi u zemlji, npr. Zagreb, Varaždin, Kopri-

vnica, Bakar i Požega,²⁹ izabrali svojim počasnim građaninom. Na kraju, umjesto zaključka mislim da možemo kazati sljedeće. Doista je došlo vrijeme da u hrvatskoj historiografiji posvetimo više znanstvene i stručne pažnje u pogledu istraživanja zaslužnih hrvatskih velikaških obitelji kojima cijelo pripadaju i baruni Ožegovići Barlabaševački i Belski. Stoga ovaj svoj rad smatram doprinosom tome važnome području.

Summary

Metel Ožegović in Political and Cultural-Historical Life of Croatia

As it has already been said, Metel Ožegović was against the policy of dualism and strongly opposed the Croato-Hungarian Agreement / Treaty (1868) seeing in it numerous understatements, especially in relation to Croatian territorial integrity and independent financial sources. These understatements failed to be eliminated even after the Agreement had been unsuccessfully reconsidered in 1873. Metel Ožegović openly expressed his discord with dualist policy in Vienna newspaper *Vaterland* in 1868 and in an anonymously published brochure of the same year in Vienna. The latter was entitled 'Old Union and New Agreement of Croatia with Hungary-written by a Croat. (The original German headline read:

Der alte Verband und der neue Ausgleich Croetiens mit Ungarn-Von einem Croaten.)

Shortly after that Metel Ožegović renounced politics and became patron of Croatian Vienna-based students but also went on supporting Croatian cultural, educational and economic institutions of his homeland.

He enjoyed great respect amongst the Croats because of his unselfish commitment to the nation's welfare. The fact that he received the freedom of honorary citizen from almost all major towns of Croatia proves that people recognized his efforts.

26 Više o tome usp. Biserka Belicza, Pripreme za reorganizaciju zdravstva u Hrvatskoj i osnivanje Medicinskog fakulteta u Zagrebu 1861./62., *Hrvatski ban Josip Šokčević, Zbornik radova*, Vinkovci-Zagreb, 2000., str. 309-332.

27 Izvor citiran u bilješki 8.

28 Njemački izvornik glasi *Der alte Verband und der neue Ausgleich Croetiens mit Ungarn.- Von einem Croaten*. Riječ je o vrijednom separatnom izdanju bečkih novina *Vaterland*, Wien, 1868.

29 *Narodne novine*, Zagreb, 1890., br. 34., 11. II.